

COROANA MEA ESTE ACEST FIU AL MEU

Cripta sanctuarului Fericitul Ieremia din Onești găzduiește de puțin timp două picturi însemnate, opera pictorilor italieni Valeria D'Ascenzi și Ivo Batocco, ce ilustrează un moment memorabil din viața fratelui Ieremia: viziunea Sfintei Fecioare Maria. Conform mărturiilor din procesul de canonizare¹, după o noapte petrecută în rugăciune, cel mai probabil în ajunul solemnității

Fig. 1: Valeria D'Ascenzi, *Viziunea Sfintei Fecioare Maria* (2023), Sanctuarul Fericitul Ieremia Valahul – Onești (230 x 200 cm)

Fecioarei Maria, fratele Ieremia a întrebat-o: *Tu ești regină și nu porți o coroană?* Iar Fecioara i-a răspuns: *Coroana mea este acest Fiu al meu*. Ieremia a fost cuprins de o alinare și o bucurie de nedescris și simți atâta desfătare, încât nu știa dacă sufletul său mai era sau nu în trup. Viziunea nu a durat mult timp, căci dacă ar fi ținut mai mult, cum însuși Ieremia avea să relateze confracților săi, ar fi murit, neputând suporta atâta slavă și măreție.

Primul tablou, așezat în partea stângă a prez-biteriului (Fig. 1), surprinde momentul în care Ieremia, extaziat, contemplă slava cerească a Fecioarei Maria, căreia i se adresează plin de uimire. Pictura, de dimensiunile 230 x 200 cm, realizată de artista Valeria D'Ascenzi, plasează acest eveniment în biserica mănăstirii Sf. Efreim cel Nou din Napoli, acolo unde fratele Ieremia a trăit mai bine de 40 de ani, îngrijind frații bolnavi. Coloanele bisericii și arcada care formează

Adormirii Macii Domnului din anul 1608, aprins de dorința de a putea contempla frumusețea Fecioarei Maria în slava cerească, imploră stăruitor acest dar la Dumnezeu și la Maica Sa Preasfântă. Și minunea nu s-a lăsat mult așteptată: la ivirea zorilor, i-a apărut Sfânta Fecioară Maria învăluită într-o lumină strălucitoare, ținând în brațele sale pe Fiul său. Veșmintele lor erau mai albe decât zăpada și acoperite de stele. În fața acestei măreții cerești, Ieremia căzu cu fața la pământ plin de uimire. Regina Cerului i s-a adresat spunându-i: *Privește! Nu pot, a răspuns Ieremia, simt cum îmi dau sufletul, simt că leșin. Ridică-te, i-a spus Fecioara, îți dau puterea să mă poți privi*. Și ridicându-și privirea, Ieremia a văzut cum fiecare stea care împodobește veșmintele lor, deși strălucea mai tare decât soarele, putea fi admirată fără a dăuna ochilor. Adresându-i-se din nou

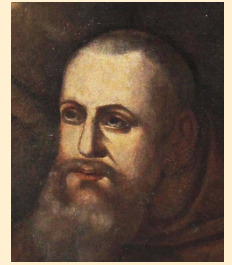
Fig. 2: Alfino Missori, *Fericitul Ieremia Valahul* (1977), biserica capucinelor din Napoli (Piedigrotta)

Fig. 3: Anonim italian, *Fericitul Ieremia Valahul* (sec. XVII), Muzeul Franciscan, Roma (97 x 73 cm)

o aureolă deasupra capului lui Ieremia amintesc de arhitectura săracă și umilă a fraților capucini, conformă primelor constituții ale Ordinului², și de contextul în care fratele român a răspuns chemării divine, pășind

pe calea sfințeniei în slujirea lui Dumnezeu și a aproapelui. În primul plan este reprezentat Ieremia, ale cărui trăsături sunt mai puțin cunoscute. Într-adevăr, chipul său nu se inspiră de la tabloul pictorului italian Alfovino Missori (1901-1993), realizat în anul 1977 (Fig. 2) și păstrat în biserica capucinilor din Napoli (Piedigrotta), tablou care a determinat în mod decisiv iconografia despre fericitul Ieremia în ultimele decenii. Un punct de referință în realizarea acestui portret l-au constituit însă două picturi datate din secolul al XVII-lea, despre care nu se cunosc autorii. Una dintre aceste picturi se află astăzi în Muzeul Franciscan din cadrul Institutului Istoric Capucin din Roma³, și a fost restaurată recent (2022) de artista Barbara Gallas (Fig. 3). Cealaltă pictură se găsește în Colegiul Pontifical grec Sf. Atanasie din Roma (Fig. 4) și a fost restaurată în anul 1972. Înfățișat la o vârstă adultă (avea circa 52 de ani când a avut această viziune), cu ochii larg deschiși către Fecioara Maria și brațele încrucișate, pare complet răpit de această manifestare cerească.

În partea stângă este reprezentată Sfânta Fecioară Maria, luând în considerație trăsăturile menționate în procesul de canonizare: cu veșmintele albe, acoperite de stele strălucitoare, ținând în brațe în partea dreaptă pe pruncul Isus îmbrăcat în același fel, cu părul desfăcut și fără a purta o coroană. Sunt trăsături care evocă unele titluri cu care Ieremia i se adresa în rugăciune: *Maica lui Dumnezeu, Fericita Fecioară Maria, Regina Cerului, Înstelata mea (mia Stellata)*. Veșmântul mai alb decât zăpada simbolizează fecioria ei. Este culoarea aleasă de pictori pentru a reprezenta și Neprihănită sa Zămislire. Pruncul din brațele sale întruchipează maternitatea sa divină. Veșmintele împodobite de stele, asemănătoare cu cele ale Fiului său, exprimă slava cerească de care se bucură Maria, cea plină de har. Privirea caldă plină de gingășie amintește de apelativul *Măicuța*

Fig. 4: Anonim italian, *Fericitul Ieremia Valahul* (sec. XVII), Pontificio Collegio Greco, Roma (134 x 98 cm)

noastră, cu care Ieremia îi îndemna pe toți să i se adreseze, iar mâinile care îl strâng cu delicatețe maternă pe Fiul ei în brațe indică adevărata sa coroană care o încununază ca regină. Trăsăturile acestei apariții, precum și titlul de regină pe care Ieremia i-l adresează, arată faptul că Maria se face cunoscută mai întâi de toate ca Maică a lui Dumnezeu și ca Regină a Cerului. Particularitatea acestei viziuni este semnul coroanei (*Coroana mea este acest Fiu al meu*, după cum însăși Fecioara Maria îi dezvăluie lui Ieremia), imagine care exprimă centralitatea lui Cristos în devoțiunea mariană: adevărata evlavie către Maica Domnului duce mereu la Cristos.

Cea de-a doua pictură, de dimensiunile 140 x 200 cm și situată pe peretele din partea dreaptă a cripei

sanctuarului (Fig. 5), este opera a doi pictori: imaginea Sfintei Fecioare Maria a fost realizată de Valeria D'Ascenzi, iar cea a fericitului Ieremia de Ivo Batocco. Ca în primul tablou, trăsăturile Mariei respectă indicațiile mărturiilor din procesul de canonizare: sub chipul unei tinere fecioare cu părul despletit, îmbrăcată într-un veșmânt alb, ornat de stele, îl strânge la piept în partea dreaptă pe pruncul

Fig. 5: Ivo Batocco - Valeria D'Ascenzi, *Fericitul Ieremia - Viziunea Sfintei Fecioarei Maria* (2023), Sanctuarul Fericitul Ieremia Valahul – Onești (140 x 200 cm)

văzut nu poate fi descris în cuvinte. Întrebat de același frate Bernardo despre durata acelei viziuni, îi răspunse că a durat puțin timp și adăugă că era atât de frumoasă încât nu se poate exprima în cuvinte și începu să plângă. Dar ceea ce nu reușea să transmită prin cuvinte reușea să comunice prin faptele sale, căci așa cum nota primul său biograf, după ce Ieremia a avut acea viziune, plin de iubire către Fecioara Maria era tot mai aprins de iubire față de cei săraci și bolnavi; nu se mulțumea doar cu posturi și cântece în cinstea Maicii Domnului, dar se străduia din răspuțeri să imite virtuțile sale⁵.

Isus, adevărata sa coroană, cu privirea duioasă îndreptată spre Ieremia. Fericitul capucin român, care seamănă cu cel din binecunoscuta pictură a lui Alfovino Missori, privește către pelerinul venit să-l întâlnească. Cu barba căruntă marcată de trecerea anilor, se adresează astăzi fiecăruia dintre noi, relatând despre acea experiență unică. Cu ochii aproape în lacrimi, care trădează o bucurie și o pace sufletescă nemărginită, pare să aibă mereu înaintea ochilor imaginea acelei viziuni, cum avea să-i împărtășească într-o zi fratelui Bernardo de Napoli⁴. Brațele deschise vor să comunice că ceea ce el a

Pe când Ieremia era încă în viață, s-au răspândit numeroase picturi în regatul de Napoli care o înfățișau pe Sfânta Fecioară cu pruncul în brațe, în amintirea acestei apariții, cunoscută de toți ca *Măicuța fratelui Ieremia*. Era un mijloc eficace pentru a răspândi evlavia către Maica Domnului în casele celor săraci, precum și ale celor bogați, printre oamenii simpli, cât și printre învățați. Dacă încă de la primele încercări ale artiștilor de a picta acea apariție Ieremia își arăta mereu nemulțumirea, insistând să o picteze tot mai frumoasă, același lucru se poate spune și despre aceste picturi și oricare altă încercare de a reproduce, în cuvinte sau imagini, frumusețea de care Fecioara Maria se bucură în slava cerească. Acest lucru nu ne împiedică totuși de a ne lăsa atrași, prin aceste opere de artă, de frumusețea unei vieți dăruite în totalitate lui Dumnezeu, sub privirea maternă a Preacuratei Fecioare Maria. Recitând de nenumărate ori rugăciunea *Bucură-te Regină*, care o aclamă pe Maria *Maica mيلي, viața, mângâierea și nădejdea noastră*, fericitul Ieremia ne invită și pe noi astăzi să alergăm cu încredere la Maica lui Dumnezeu, cea care este *toată milostivă*⁶, care a cunoscut într-un mod unic profunzimea misterului milostivirii divine în Dumnezeu făcut om, atunci când lângă crucea Fiului său a fost martoră la sacrificiul său suprem, pentru iertarea păcatelor.

¹ O copie a Actelor Procesului de canonizare al fericitului Ieremia Valahul se regăsește într-un manuscris ce provine din Arhiva Dicasterului pentru Cauzele Sfinților și păstrat în prezent în Arhiva Apostolică a Vaticanului, însemnat *ARCH. CONGR. SS. RITUUM. PROCESSUS 2020*. Manuscrisul conține *Procesul Informativ* instituit în anul 1625; *Procesul Apostolic super fama* instituit în 1628 și *Procesul Apostolic super virtutibus* instituit în 1673. În aceste procese au fost interogați 185 de martori (printre care preoți și persoane consacrate dar și mulți laici proveniți din medii sociale diferite), asupra vieții și vituților fratelui Ieremia.

² Cf. *Costituzioni di Roma – S. Eufemia del 1536* nr. 74, în *I frati cappuccini. Documenti e testimonianze del primo secolo*, I, a cura di C. Cagnoni, Perugia, 1988, p. 349.

³ Cf. Museo Francescano di Roma, Inv: 0460b02.

⁴ Cf. Bernardo de Napoli: Archivio Apostolico Vaticano, *Congr. Riti, Processus 2020*, f. 333v.

⁵ Cf. *Vita di Fra Gieremia Vallacco. Dell'Ordine de' Frati Minori detti Capuccini*. Scritta da Fra Francesco Severino Napolitano, del medesimo Ordine. In Napoli, nella Stamparia di Giacinto Passaro, 1670, p. 170.

⁶ Cf. Tommaso da Santo Donato: Archivio Apostolico Vaticano, *Congr. Riti, Processus 2020*, f. 311v.

Fr. Leonard Ghiurca OFMCap.

Sanctuarul Fericitul Ieremia Valahul

Strada George Bacovia 7
601091 Onești (BC)

Tel. 0234 32 11 00

ofmcapromania@gmail.com

Sanctuarul este deschis
în intervalul
6.30-12.30 și 16.00-19.30